

извадили нови владала въ Цариградъ и добили позволение отъ Патриаршията да откриятъ мѣнастиря. За нещастие, единътъ отъ калугеритѣ се разболѣлъ и умрѣлъ въ Цариградъ, а другиятъ се отбилъ въ Св. Горския мѣнастирь Ватопедъ, дѣто и умрѣлъ.

Първиятъ игуменъ на Сотирския мѣнастирь слѣдъ освобождението, когато напълно се разкри мѣнастиря, е билъ отецъ Генадий Стояновъ (Ср. Шкорпилъ, Споменъ за С. и мѣн., 42).

Стариятъ сотирски мѣнастирь, както забѣлѣзва Шкорпилъ (Споменъ на С. и мѣнастиритѣ му, 5), се е състоялъ отъ мѣнастирски здания и черква. Зданията сж били двѣ, отъ които едното продълговато, съ посока отъ западъ къмъ изтокъ, а другото кржглесто. На сѣвероизтокъ отъ тѣхъ се намирала черквата, основитѣ на която и до днесъ личатъ. Тя е била изградена отъ единъ редъ тухли и камъни по плана на византийскитѣ черкви. По мнѣнието на Шкорпилъ, тя е била покрита съ двѣ кубета, а отвжтрѣ украсена съ осемъ мраморни стѣлбове. Вънъ отъ главния ѳ входъ, отъ къмъ западната страна, въ черквата се влизало и прѣзъ една тѣсна вратичка отъ къмъ южната страна.

Прѣзъ врѣме на опасностъ мѣнастирскитѣ хора на тѣй изградения тукъ мѣнастирь, посветенъ отначало вѣроятно на Св. Спасъ, сж се криели въ „Градището“, останкитѣ на което и до днесъ личатъ на единъ високъ връхъ, на изтокъ отъ мѣнастиря. Градището е било заобиколено съ единъ полукржженъ зидъ, а въ срѣдата му се издигала една защитна кула. Положението на „Градището“ е доста важно, защото е запазено отъ всички страни съ стрѣмнини. На близкия до него връхъ Божурецъ е стояла стража, която е пазела, както самия мѣнастирь, тѣй и Сотирското дефиле.

На стария сотирски мѣнастирь сж били подчинени и околнитѣ нему скити: Св. Троица, на югъ отъ мѣнастиря, дѣто и до днесъ личатъ останки отъ малка черква—параклисъ; до нея се намира и дупка, издѣлбана въ пѣсчливъ камъкъ, служаща вѣроятно за прибѣжище на пущинацитѣ; другъ сотирски скитъ е билъ посветенъ на Св. Минá, на изтокъ отъ мѣнастиря, до подножието на върха Божурецъ.